

u to vreme bude aktiva veća od pasive, moći će Ministarski savet po traženju samoga toga zavoda na predlog Ministra trgovine i industrije doneti za svaki takav slučaj Uredbu sa zakonskom snagom, kojom će se predvideti rokovi isplate uloga i drugih potraživanja kao i sve druge mere, pa i o reorganizaciji zavoda, potrebne za njegov redovan rad i za bezbednost ulagača i ostalih verovnika. U tom cilju može Ministar trgovine i industrije takav novčani zavod i njegovo celo poslovanje staviti pod stalni nadzor svoga komesara.

II Br. 29362/K.
3 avgusta 1934 god.
u Beogradu

Na osnovu čl. 16 Uredbe o zaštiti zemljoradnika od 3 avgusta 1934 godine, Ministar poljoprivrede i Ministar pravde, u saglasnosti sa Ministrom trgovine i industrije i Ministrom finansija, propisuju

P R A V I L N I K

za izvršenje Uredbe o zaštiti zemljoradnika

Čl. 1.

(K čl. 1 st. 1 Uredbe)

(¹) Ništavni su ugovori kojima se zemljoradnik obavezuje da se neće koristiti odredbama Uredbe.

(²) Pod „svojim dugovima“ smatraju se sve novčane obaveze privatno-pravnog i javno-pravnog karaktera, u koliko nisu izuzete čl. 8, bez obzira na to iz koga osnova potiču i bez obzira na to, da li ih zemljoradnik duguje kao glavni dužnik, solidarni dužnik ili jemac.

(³) Obaveze, koje se sastoje u davanju kakve stvari ili kakvog prava, u radu ili radovima, u kakvom trpljenju ili nečinjenju, ne smatraju se za dugove po čl. 1 stav 1 Uredbe.

Čl. 2.

(K čl. 1 st. 2 Uredbe)

(¹) Uredba se nikako, ni u pogledu načina isplate, ni u pogledu visine kamatne stope, ni u pogledu troškova parnice, obezbeđenja, izvršenja kao ni advokatskih troškova, ne odnosi na dugove zemljoradnika učinjene posle 20 aprila 1932 godine.

(²) Uredbom se mogu koristiti lica, koja su dokazala uverenjem (čl. 6 st. 3 Uredbe), da su u vremenu zaduženja bila zemljoradnici po odredbama Uredbe.

(³) Uredba se odnosi i na zemljoradnika, koji je pao pod stečaj.

Čl. 3.

(K čl. 2 st. 1 Uredbe)

(¹) Kao uslov, da se neko lice u smislu Uredbe smatra kao zemljoradnik, potrebno je da je dotičnom licu poljoprivreda glavno zanimanje. Stoga se ne mogu smatrati za zemljoradnike lica, čije je glavno zanimanje neka druga grana privrede (kao što su trgovci, industrijalci, zanatlije itd.), državna javna ili privatna služba (državni, samoupravni i privatni aktivni činovnici, zatim advokati, javni beležnici, lekari itd.), pa makar da im oporezovani prihod proističe pretežno iz poljoprivrede i njihov posed ne prelazi površinu određenu čl. 2 st. 1 Uredbe.

(²) Neće se smatrati za zemljoradnike stočari trgovci, koji samo sezonski napasaju stoku radi spekulacije.

(³) Prihodi od seljačkih šuma smatraju se kao prihodi iz poljoprivrede.

(⁴) Da bi se neko lice smatralo kao zemljoradnik dovoljno je da obrađuje zemlju, a ne traži se i da je naselilo zemlju koju obrađuje.

(⁵) „Samo“ znači ili lično ili u sopstvenoj režiji tj. pomoću najmljene radne snage, a ne i davanje u napolicu ili pod zakup.

(⁶) Da bi se za zemljoradnika smatrao sopstvenik, koji obrađuje zemlju mešovito tj. jedan deo obrađuje sam a drugi deo izdaje u napolicu ili pod zakup, potrebno je, da više od polovine svog imanja obrađuje sam ili sa članovima svoje porodice, ukoliko nije slučaj iz st. 4-a čl. 2 Uredbe.

(⁷) Za ocenu pitanja, da li se neko lice ima smatrati za zemljoradnika, merodavna je srazmera njegovih prihoda koji podleže porezi, a ne srazmera pojedinih poreza, koje on plaća na pojedine vrste svojih prihoda. Prema tome smatraće se, da u smislu čl. 2 st. 1 postoji uslov, da neko lice bude priznato za zemljoradnika, ako je njegov prihod od poljoprivrede veći od svih ostalih njegovih prihoda, na koje plaća porez, makar da je porez koji on plaća na sve ostale prihode veći od poreza koji plaća na prihod od poljoprivrede.

(⁸) Pod oporezovanim приходima razumevaju se poreske osnovice svih poreskih oblika, kako su utvrđene u poreskim knjigama.

(⁹) Kao oporezovani prihod smatra se i onaj, koji je trajno ili privremeno oslobođen od poreze.

(¹⁰) Izraz „posed“ ima se razumeti kao istovetan izraz „svojina“ odnosno „vlasništvo“ te prema tome pri utvrđenju maksimuma zemlje dolazi u obzir samo površina zemlje, koja dotičnom licu pripada kao svojina (vlasništvo), a ne i ona zemlja, koju ono drži pod zakup ili u kojem drugom vidu.

(¹¹) Pod ziratnom zemljom podrazumeva se i ona zemlja, koja se ne obrađuje, ali se može obraditi (parlog, zapušteni vinaradi itd.). Pašnjaci se ne smatraju kao ziratna zemlja. Livadom se smatra ono zemljište, koje se redovno bar jedared godišnje kosi, inače se uzima kao pašnjak.

(¹²) Uredbom su zaštićene samo porodične zadruge (kućne zajednice), a ne i privredne zadruge: zemljoradničke kreditne, nabavljačke i proizvođačke zadruge, agrarne zajednice-zadruge, zemljišne zajednice, komasacione gromade, vodne zadruge itd. iako su im članovi zemljoradnici.

(¹³) Za porodičnu zadrugu u smislu Uredbe smatraće se ona porodična zajednica, u kojoj postoji zajednički život i rad srodnika krvnih ili po usvojenju i u kojoj ima najmanje pet muških članova.

(¹⁴) Plodouživaoci, zakupci ili napoličari, koji obrađuju tuđu zemlju, ako nemaju svoje sopstvene zemlje, a ispunjavaju ostale uslove, smatraju se kao zemljoradnici po st. 1 čl. 2 Uredbe.

(¹⁵) Zemljoradnici u smislu odredaba člana 2 Uredbe smatraju se i samo-naseljenici u južnim krajevima označeni u čl. 8 st. 7 Pravilnika za izvršenje Zakona o naseljavanju južnih krajeva od 11 juna 1931 godine sa njegovim izmenama i dopunama od 24 juna 1933 godine br. 50520/VI-b, od 3 avgusta 1933 god.

— Penzionisani činovnici (državni, samoupravni i privatni) mogu se smatrati za zemljoradnike, ako ispunjavaju propisane uslove.

— Pojam „svojine” odnosno „vlasništva” može se razno tumačiti. Strogo uzevši taj pojam s pravne strane, važio bi kao „svojina (vlasništvo)” samo onaj „posed”, koji je u zemljišnim knjigama ili po tapiji vlasništvo dotičnog lica. U praksi međutim ima slučajeva gde stvarno stanje odudara od pravnog stanja (npr. kod tajnih deoba porodičnih zadruga, ili sin živi odvojeno od oca sa svojom ženom i decom, u zasebnoj kući i sam obrađuje deo zemlje dobiven od oca, plaća po katastarskom posedovnom listu svoj deo poreza na poreskoj knjižici oca ili na svojoj, ili deda pa i otac umrla pre 10 godina a unuci odnosno sinovi podelili zemlju i rade je svaki za sebe, žive odvojeno u zasebnim kućama i svaki za sebe plaćaju porezu, a čitav posed u zemljišnim knjigama još uvek pripada dedi (kao vlasniku). Bilo bi ponekad nepravedno kad se ne bi uvažilo stvarno stanje, a tim pre što je tendencija čitave Uredbe da proširi zaštitu na što veći broj lica. Izgleda da će u ovom pogledu biti potrebno jedno posebno autentično tumačenje reči „svojine” odnosno „vlasništva”.

— Za porodičnu zadrugu po Uredbi potrebno je da ima 5 muških članova bez obzira na starost njihovu.

— obrađivanje zemlje u sopstvenoj režiji (vidi čl. 3 st. 5) i davanje u napolicu vrlo su blizo i često će se u praksi

teško razlikovati. Izgleda da je baš to bio razlog, te je rumunski zakonodavac napolicu uzeo kao rad u sopstvenoj režiji.

Čl. 4.

(K čl. 2 st. 2 Uredbe)

Udata žena, koja živi u zajednici sa svojim mužem, smatra se zemljoradnikom samo onda, ako lično ispunjava uslove, koje za zemljoradnika propisuje Uredba, i ako je povrih toga ili

a) njen muž zemljoradnik u smislu Uredbe, ili

b) prihod njen i njenog muža, bio on zemljoradnik ili ne, pretežno proističe iz poljoprivrede.

Čl. 5.

(K čl. 2 st. 3 Uredbe)

Ako zemljoradnik živi sa ženom i decom u kućnoj zajednici smatraju se i svi njihovi prihodi kao zajednički.

Čl. 6.

(K čl. 2 st. 4 Uredbe)

(¹) I za lica iz ovog stava potreban je uslov, da njihovi oporezovani prihodi proističu iz poljoprivrede i da njihov posed ziratne zemlje ne prelazi površinu iz čl. 2 st. 1 Uredbe.

(²) Kao nemanje dovoljno radne snage svoje i svoje porodice smatraće se i oni slučajevi, u kojima radna snaga dotičnog lica i njegove porodice nije dovoljna za napredniji i racionalniji način obrađivanja zemlje.

(³) Kao neotklonjiva smetnja smatra se i to, što se posed nalazi na mestima, koja su toliko udaljena jedna od drugih, da je sopstveniku fizički nemoguće, da neke od tih poseda lično odnosno sa članovima svoje porodice ili u vlastitoj režiji obrađuje. Kao druge neotklonjive smetnje smatraju se duboka starost, odsustvo radi otsluženja kadrovskog roka, odsustvo zbog zarade (pečalbarstvo), trajna bolest itd.

(⁴) Pomoću drugih lica znači i davanje pod zakup ili napolicu.

(⁵) Maloletna deca zemljoradnika smatraće se za vreme trajanja maloletnosti kao zemljoradnici, bez obzira da li uopšte obrađuju svoju zemlju.

(⁶) Isto tako smatraće se i zaostavština zemljoradnika da je zaštićena Uredbom sve dok se sudskom odlukom ne preda naslednicima, bez obzira na to ko za to vreme obrađuje zemlju.

(⁷) Za lica pod b) podrazumevaju se samo poljoprivredni radnici, koji nemaju nikakve svoje zemlje. Na lica, koja imaju svoje zemlje, a pored svoje obrađuju i tuđu zemlju, odnosi se st. 1 čl. 2 Uredbe.

(⁸) „Nikakav drugi porez” iz tač. b) razume se nikakav drugi porez na prihode.

(⁹) Pod sporednim privrednim poslovima podrazumevaju se ne samo oni poslovi, koje jedno lice obavlja bez obrtne dozvole ili radeći kod drugoga, već i kad ih obavlja sa obrtnom dozvolom, ali pod uslovom da mu to nije glavno zanimanje i da ispunjava i ostale uslove iz tač. v).

(¹⁰) Pod ribarstvom smatra se slatkovodno i morsko ribarstvo.

(¹¹) Da bi se lica iz tač. v) smatrala kao zemljoradnici potrebno je da žive na se'u i da se pored poljoprivrede kao glavnog zanimanja bave poslovima sitnog zanatlije, sitnog seoskog dućandžije itd., a glavni im je izvor za izdržavanje njihovo i njihove porodice prihod iz poljoprivrede.

(¹²) U lica pod tač. v) ubrajaju se i lica, koja su stupila kao privremena posluga kod privatnih lica ili javnih nadležnata.

(¹³) Reč „selo” ne uzima se u administrativnom značenju, već kao mesto, u kome žive zemljoradnici sa poljoprivredom kao glavnim zanimanjem, bez obzira da li čine većinu ili ne prema drugim staležima.

Čl. 7.

(K čl. 2 st. 5 Uredbe)

Ne uzima se u obzir pri oceni veličine oporezovanih prihoda oporezovani prihod na kuću u kojoj zemljoradnik stanuje, a koja se nalazi u reonu varoši (varošice, trgovišta), ako godišnji oporezovani čisti prihod ne prelazi 10.000 dinara. U slučaju da taj godišnji oporezovani čisti prihod prelazi 10.000 dinara, ima se on uračunati u punom iznosu, a ne samo višak preko 10.000 dinara.

Čl. 8.

(K čl. 3 st. 1 Uredbe)

(¹) Pod novčanim zavodom u smislu Uredbe podrazumevaju se novčane ustanove, koje su osnovane kao deonička (akcionarska) društva ili kao društva sa ograničenom odgovornošću ili kao kreditne ili druge privredne zadruge i njihovi savezi, zatim štedionice samoupravnih tela i udruženja, kao i one novčane ustanove, koje su osnovane po zakonima donesenim za svaku od njih posebno.

(²) Kad je iznos duga na dan 23 novembra 1933 god. utvrđen u smislu st. 5 čl. 3 Uredbe, otplata duga vršiće se u godišnjim otplatnim obrocima (anuitetima) određenim u st. 1 čl. 3 Uredbe, ako ne postoji slučaj iz st. 2 čl. 3 ili iz st. 1 čl. 4 Uredbe.

(³) Dužnik ima pravo da utvrđeni godišnji otplatni obrok (anuitet) plati tokom godine u delovima, a verovnik je dužan takove delimične uplate primiti, ali i u tom slučaju mora iznos godišnjeg otplatnog obroka (anuiteta) biti u celosti plaćen do 15 novembra svake godine.

Čl. 9.

(K čl. 3 st. 2 Uredbe)

(¹) O tome, koji su uslovi za njega povoljniji, odlučuje sam dužnik. Ako se odluči da otplatu duga vrši po ugovoru, može se koristiti odredbama Uredbe samo u pogledu kamate.

(²) Ako je ostatak ugovorenog roka za isplatu dugoročnih zajmova duži od 12 godina, i u tome slučaju dužnik ima pravo, da izvrši isplatu ostatka duga u dvanaest obroka po čl. 3 st. 1 Uredbe, i da se koristi i ostalim odredbama Uredbe.

(³) Kod beskamatnih zajmova verovniku pripada pravo na kamate po Uredbi od dana ugovorenog roka za isplatu.

(⁴) Za zemljoradnike, članove agrarnih zajednica (zadruga), kao dužnike po beskamatnim pozajmicama po Zakonu o pozajmicama bez interesa, udruženjima naseljenih dobrovoljaca, zemljoradnika i drugih interesenata agrarne reforme od 20 maja 1922 godine izmenjenom na osnovu ovlašćenja u stavu 3 čl. 289 Finansijskog zakona za budžetsku godinu 1927/28 rešenjem br. 11.600 od 30 marta 1928 godine („Službene novine” br. 74 od 31 marta 1928 g.) — važe propisi toga Zakona, a ne propisi Uredbe.

Čl. 10.

(K čl. 3 st. 3 Uredbe)

Pored kamate može verovnik naplaćivati i efektivne izdatke za takse, računajući ovamo i poštarinu.

Čl. 11.

(K čl. 3 st. 4 Uredbe)

(¹) Dužnik zemljoradnik platiće verovniku, koji nije novčani zavod ili bankarska radnja, kamate najedanput ili delimično u toku godine, no najkasnije do 15 novembra svake godine.

(²) Dužnik zemljoradnik platiće verovniku novčanom zavodu ili bankarskoj radnji dospele kamate prilikom davanja nove menice u dva tromesečja, koja sam izabere, no najkasnije prilikom davanja nove menice za treće i četvrto tromesečje.

(³) Kamate na menice i otplate duga moraju u visini godišnjeg otplatnog obroka (anuiteta) biti plaćene do 15 novembra svake godine.

Čl. 12.

(K čl. 3 st. 5 Uredbe)

(¹) Do 23 novembra 1933 g. neplaćena odnosno ne priračunata a još ne zastarela kamata, u visini dopuštenej postojećim zakonima u doba dospeća, priračunaće se glavnici duga kako postoji na dan stupanja na snagu Uredbe.

(²) Zastarelost dospele kamate prekinuta je stupanjem na snagu Zakona o zaštiti zemljoradnika i o stavljanju na snagu pojedinih propisa Zakona o izvršenju i obezbeđenju od 20 aprila 1932 godine.

(³) Parnični i izvršni troškovi, nastali posle 23 novembra 1933, a stvarni izdaci za premije osiguranja, javne dažbine, takse za stavljanje hipoteke ili pribeleške, kao i ostala plaćanja, koja je verovnik izvršio umesto dužnika, nastali posle stupanja na snagu Uredbe, imaju se platiti u gotovom.

Čl. 13.

(K čl. 3 st. 7 Uredbe)

(¹) Nove menice glasiće na glavnicu kako je utvrđena na osnovu propisa Uredbe, po odbitku izvršenih otplata u smislu čl. 3 st. 1 Uredbe.

(²) Dužnik zemljoradnik izdaće novu menicu svome verovniku sa istim potpisima, koje je davao do sada ili sa potpisima jednake vrednosti.

(³) Potpisi jednake vrednosti znači najmanje isti broj potpisnika i sa istom kreditnom sposobnošću.

(⁴) Ako glavni dužnik na novoj menici svojevolejno pusti iz obaveze jednoga potpisnika, a ne pribavi drugog potpisnika iste kreditne sposobnosti, smatra se da novu menicu nije izdao. Ako dosadašnji potpisnik odbije da potpiše novu menicu, a ne nađe novog potpisnika iste kreditne sposobnosti, verovnik mora primiti menicu sa ostalim potpisima, ali dobiva pravo naplate meničnog duga od potpisnika koji je odbio da potpiše novu menicu i u tu svrhu može zadržati staru menicu. U ovom slučaju ostali potpisnici dužnici zaštićeni su po Uredbi za regresno potraživanje.

(⁵) Menice sa već proteklim rokom, koje nisu zamenjene niti su utužene, mora dužnik zameniti novom menicom najkasnije od 15 novembra 1934 godine.

(⁶) Dužnik ima o dospeću menice, kojoj rok pada za vreme važenja Uredbe, izdati novu menicu sa tromesečnim rokom, ako duguje novčanom zavodu ili bankarskoj radnji, a sa godišnjim rokom, ako duguje ostalim poveriocima. Ako dužnik to ne učini, verovnik se može poslužiti svojim pravom da podigne tužbu za naplatu meničnog potraživanja. Dužnik međutim ima pravo u roku od 15 dana od dana saopštenja tužbe izdati verovniku novu menicu, ali ima platiti u gotovom troškove protesta i tužbe. Dužnik, koji ne izda novu menicu u pomenutom roku, a propusti da to učini i u daljem roku od 90 dana, gubi zaštitu po Uredbi. Rok nove menice računa se u svakom slučaju od dospetka ranije menice.

— Rok od 90 dana treba da se računa od dana, koji sledi iza onih 15 dana od dana saopštenja tužbe.

Čl. 14.

(K čl. 3 st. 8 Uredbe)

(¹) Poverilac, koji ima pravnosnažnu sudsku odluku ili pravnosnažni menični platežni nalog, ne gubi svoja prava, ako ne traži od meničnog dužnika novu menicu.

(²) Smatra se da je pismena opomena uredno predata dužniku, ako verovnik dokaže povratnim receptisom pošte, da je dužniku preporučeno pismo uručeno ili da ga ne prima.

(³) Dužnik gubi zaštitu po Uredbi, ako u roku od 60 dana, od dana uredno predate pismene opomene ne izvrši zamenu menice. Rok teče od dana potvrde primitka odnosno od datuma poštanskog žiga na povratnom receptisu.

(⁴) Pod naređenjem iz st. 7 čl. 3 Uredbe podrazumevaju se naređenja o potpisima na novoj menici.

Čl. 15.

(K čl. 3 st. 9 Uredbe)

(¹) Zemljoradnik, ako je jemac ili solidarni dužnik, odgovara prema propisima Uredbe, iako glavni dužnik odnosno sadužnik nije zemljoradnik.

(²) Kao jemac ili solidarni dužnik zemljoradnika smatra se i ono lice, koje se samo formalno obavezalo kao glavni dužnik, a u stvari je dalo samo svoj lični kredit da zemljoradniku pribavi potreban novac, ako dužnik dokaže da je to verovniku bilo poznato.

(³) Verovnik, koji nije zemljoradnik, a zadužio se na osnovu zemljoradničke menice, ne smatra se jemcem ni solidarnim dužnikom po propisima Uredbe.

Čl. 16.

(K čl. 3 st. 10 Uredbe)

Mesto dužnika može svotu ponuditi i treće lice.

— U ovome slučaju to treće lice dobiva položaj verovnika zaštićenog dužnika.

Čl. 17.

(K čl. 4 st. 1 Uredbe)

Izuzetak od čl. 3 Uredbe odnosi se samo na stav 1 toga člana.

Čl. 18.

(K čl. 4 st. 2 Uredbe)

Uverenja iz ovoga stava izdavaće opštinske vlasti besplatno.

Čl. 19.

(K čl. 5 st. 1 Uredbe)

Propis stava 1 primenjuje se na ugovore o kamati od dana stupanja na snagu Uredbe. Za ranije ugovore o kamati važe propisi, koji su tada bili na snazi.

— Vidi komentar iza čl. 3 Uredbe u pogledu kamate.

Čl. 20.

(K čl. 5 st. 2 Uredbe)

Krivični postupak ima se pokrenuti po zvaničnoj dužnosti.

Čl. 21.

(K čl. 6 st. 1 Uredbe)

(¹) Odlazu se sve prinudne prodaje, u koliko na dan stupanja na snagu Uredbe nisu već pravnosnažno provedene. Kao pravnosnažno provedene imaju se smatrati one izvršene prodaje, u pogledu kojih je, na dan kada je Uredba dobila obaveznost, već protekao rok za ulaganje pravnog leka protiv odluke o izvršenoj prodaji, a u tom roku nije pravan lek podnesen, ili u pogledu kojih postojeći zakonski propisi uopšte ne daju pravnog leka.

(²) Prinudna javna prodaja u smislu st. 1 čl. 6 Uredbe obuhvata i prodaju iz slobodne ruke kao i preuzimanje predmeta izvršenja, gde to po zakonu zamenjuje prinudnu prodaju (v. §§ 200 br. 1, 268, 270, 271 i 280 Zakona o izvršenju — ovršnog reda — za Sloveniju i Dalmaciju; § 486 st. 2 Srpskog građanskog postupka), ali ne obuhvata i prodaju u smislu propisa § 86 st. 2 i § 89 br. 2 Meničnog zakona. Obustava obuhvata i zabranu dozvole novih sekvestracija.

(³) Sve druge izvršne radnje ili radnje obezbeđenja na nekretninama, osim onih koje su navedene u prvom i drugom stavu ovoga člana Pravilnika, bez ograničenja su dopuštene. Prema tome dopušteno je dozvoliti: uknjižbu prinudnog (ovršnog) prava založnog u zemljišnim knjigama u cilju izvršenja (ovrhe) radi namirenja ili predbeležbu založnog prava u cilju izvršenja radi obezbeđenja, odnosno na području Kasacionog suda u Beogradu popis i procenu nepokretnog imanja u cilju izvršenja, i najzad sva srestva obezbeđenja (osigurana srestva) privremene naredbe ukoliko nisu vezane za oduzimanje (transferaciju) pokretnih stvari, odnosno za oduzimanje poseda (državine) i uprave nepokretnosti dužniku-zemljoradniku.

(⁴) St. 1 čl. 6 Uredbe odnosi se i na administrativne ovrhe.

(⁵) U slučaju da se nepokretno imanje zemljoradnika proda na sudskoj dražbi radi namirenja tražbina, koje ne potpadaju pod Uredbu, imaju se primeniti opšti propisi.

(⁶) Ako je pre pravomoćnosti javne dražbe treće lice podnelo naknadnu ponudu položivši u sudski depozit zakonom propisane iznose novca, i sud je primio naknadnu ponudu, a u rešenju stavio u izgled, da će posebnim rešenjem odrediti rok za novu licitaciju, a u međuvremenu su po Uredbi dražbe obustavljene, vratiće se onom trećem licu uplaćeni iznos.

Čl. 22.

(K čl. 6 st. 3 Uredbe)

(¹) Pod „svakom zainteresovanom strankom”, ima se razumeti svako „zainteresovano lice”.

(²) Sudovi nisu ovlašćeni ispitivati, da li je neko lice zemljoradnik ili ne, ako o tome postoji uverenje nadležne vlasti navedeno u čl. 6 st. 3.

(³) Opštinske vlasti iz st. 3 čl. 6 jesu opštinske vlasti zemljoradnikovog prebivališta, bez obzira gde se posed nalazi.

(⁴) Na području Uprave grada Beograda žalba protiv odluke opštinske vlasti podnosi se Ministarstvu unutrašnjih poslova.

(⁵) Opštinske vlasti izdaju dužniku zemljoradniku uverenje bez naplate ikakvih taksa.

(⁶) Kao dokaz u smislu čl. 1 st. 2 Uredbe važiće samo uverenja izdata prema propisima čl. 6 st. 3 Uredbe.

— U pogledu uverenja vidi Pravilnik o obrascu uverenja, sedmi po redu u ovoj knjizi.

Čl. 23.

(K čl. 6 st. 4 Uredbe)

Nema uticaja na postupak po st. 2 čl. 6 Uredbe okolnost što uverenje opštinske vlasti nije postalo pravosnažno.

Čl. 24.

(K čl. 7 st. 1 Uredbe)

(¹) Propisi člana 7 Uredbe odnose se na potraživanja, koja su zaštićena po Uredbi.

(²) Ako glavni dužnik nije kadar da za obezbeđenje izda sposobnu ispravu, kojom je verovnik za svoju tražbinu dovoljno obezbeđen može verovnik da traži obezbeđenje od jemaca ili solidarnog dužnika.

(³) Nikakve izvršne radnje ili radnje obezbeđenja nisu dozvoljene na novcu, novčanim potraživanjima i pokretnim stvarima.

Čl. 25.

(K čl. 8 st. 1 Uredbe)

(¹) Prinosi okružnom uredu za osiguranje radnika smatraju se kao javne dažbine.

(²) Pod „zakonom propisane pristojbe” ne ulaze pristojbe javnih beležnika i nagrade sveštenicima za sveštene radnje, ali se pod „pristojbama propisanim zakonom” razumeju novčane kazne, gube, pristojbe svedoka, veštaka ili članova sudskih komisija.

(³) Menice date za pokriće ne spadaju u tražbine, koje su pretvorene u menične.

(⁴) Dugovi iz prve rečenice st. 1 čl. 8 Uredbe, koji su pretvoreni u meničnu tražbinu, ne smatraju se kao stvarno novi dugovi.

(⁵) Dužnost izdržavanja obuhvata dužnost na osnovu zakona, na osnovu ugovora i poslednje volje.

(⁶) Tražbine, koje proističu iz krivičnog dela, obuhvataju sva ta potraživanja, bez obzira da li ih je ustanovio krivični ili građanski sud. Isto tako tražbine iz krivičnog dela obuhvataju i naknadu štete, naknadu krivičnih troškova i naknadu troškova izvršenja kazne.

(⁷) Pod zakupninom razumeva se po § 671 gr. pp. i hak (103 o. g. z.) na području Apelacionog suda u Sarajevu.

Čl. 26.

(K čl. 8 st. 4 Uredbe)

Pod činjenicama iz čl. 8 st. 4 imaju se razumeti i pravni poslovi.

Čl. 27.

(K čl. 9 st. 1 Uredbe)

(¹) Pod dužnikom razume se dužnik, koji je zaštićen po Uredbi.

(²) „Odmah prizna dug” znači da je odmah na prvom ročištu priznao dug.

Čl. 28.

(K čl. 9 st. 2 Uredbe)

Propise Uredbe primenjivaće sudovi samo u izvršnom postupku.

Čl. 29.

(K čl. 9 st. 3 Uredbe)

(¹) Pod dugovanjima u smislu Uredbe smatraju se samo ona dugovanja, koja su zaštićena po Uredbi, a ne i dugovanja u pogledu kojih je zemljoradnik izgubio zaštitu po Uredbi.

(²) I u postupku pred sreskim sudom verovniku pripada pravo naknade advokatskih troškova od dužnika zemljoradnika po zasebnoj tarifi.

(³) Dok zasebna tarifa ne bude izdata, stavovi postojećih advokatskih tarifa smanjuje se na polovinu, ako je dužnik zemljoradnik zaštićen po Uredbi. U onim pravnim područjima, gde advokatska tarifa nije utvrđena, sud će dosuditi verovniku polovinu advokatskih troškova, koje bi dosudio da dužnik nije zaštićen zemljoradnik.

Čl. 30.

(K čl. 11 Uredbe)

(¹) Potstrekač i pomagač gube pravo na zaštitu i ako nisu zemljoradnici, ako su kao jemci ili solidarni dužnici odgovarali za dugove zemljoradnika.

(²) Da li je zemljoradnik izgubio pravo na zaštitu ustanoviće se u vanparničnom postupku.

(³) Zaštitu u smislu čl. 11 Uredbe gubi zemljoradnik, ako je delo učinio iza 23 novembra 1933 god.

Čl. 31.

(K čl. 12 st. 1 Uredbe)

Kupci iz st. 1, 2 i 3 čl. 12 Uredbe, koji su se kupoprodajnim ugovorom obavezali, da isplate deo kupovne cene na taj način, da od novčanog zavoda određenog u ugovoru ishode zajam u iznosu toga dela kupovne cene i da iznos zajamne svote isplate odnosno doznače prodavcu, odgovaraju prema novčanom zavodu isto onako, kako bi odgovarali prema prodavcu po odredbama čl. 12 Uredbe.

Čl. 32.

(K čl. 12 st. 2 Uredbe)

Agrarni subjekti, koji su ugovorili cenu u određenoj količini poljoprivrednih proizvoda, a obročne otplate te cene isto tako u određenoj količini poljoprivrednih proizvoda (u naturi), mogu dospeti i do stupanja na snagu ove Uredbe neplaćene kao i još nedospete obroke platiti prodavcu ugovorenom količinom poljoprivrednih proizvoda, a prema st. 4 čl. 12 Uredbe.

Agrarni subjekti, koji su ugovorili cenu u određenoj količini poljoprivrednih proizvoda, a obročne otplate u određenoj količini poljoprivrednih proizvoda ali plative u novcu (po kursu najbliže domaće produktne berze na dan dospelosti obročnih otplata), mogu dospeti i do stupanja na snagu ove Uredbe neplaćene obroke platiti prodavcu onom količinom pšenice (u naturi) čiju bi vrednost inače morali dati u novcu; a isto tako obračunaće se u naturi i još nedospeli obroci, a prema st. 4 čl. 12.

— Isplata ovog duga po st. 4 vrši se u 12 jednakih godišnjih obroka (anuiteta) i nema nikakve veze sa otplat-

nim planom pod A i B u čl. 3. Uredbe. Ako je verovnik novčani zavod kamata iznosi 6%, a za ostale verovnike iznosi 3.5%.

— Za orijentaciju zemljoradnika koji su kupili zemlju od veleposednika, iznosimo cene pšenice za god. 1924—1931, onako kako su notirane na Novosadskoj produktnoj i efektnoj berzi. Kao baza za obračun mora se uzeti srednja cena.

Godine 1924

Mesec	najniža	najviša
U januaru	315.—	355.—
U februaru	300.—	347.—
U martu	312.50	340.—
U aprilu	250.—	330.—
U maju	300.—	327.50
U junu	295.—	322.50
U julu	292.50	440.—
U avgustu	335.—	400.—
U septembru	340.—	380.—
U oktobru	310.—	380.—
U novembru	355.—	400.—
U decembru	350.—	430.—

Godine 1925

Mesec	najniža	najviša
U januaru	402.50	500.—
U februaru	445.—	455.—
U martu	455.—	460.—
U aprilu	455.—	475.—
U maju	475.—	490.—
U junu	442.50	462.50
U julu nova	285.—	320.—
U avgustu nova	265.—	275.—
U sept. nova	242.—	250.—
U oktobru nova	240.—	252.50
U novembru nova	245.50	275.—
U dec. nova	260.—	295.—

Godine 1926

Mesec	najniža	najviša
U januaru	295.—	307.50
U februaru	285.—	297.50
U martu	270.—	290.—
U aprilu	285.—	307.50
U maju	292.—	310.—
U junu	312.50	337.50
U julu nova	300.—	312.50
U avgustu nova	260.—	267.—
U septembru nova	257.50	262.50
U oktobru nova	262.50	295.—
U novembru nova	290.—	295.—
U decembru nova	285.—	292.50

Godine 1927

Mesec	najniža	najviša
U januaru	285.—	307.50
U februaru	300.—	307.50
U martu	305.—	310.—
U aprilu	307.50	315.—
U maju	307.50	340.—
U junu	285.—	350.—
U julu nova	275.—	315.—
U avgustu nova	297.50	310.—
U septembru nova	295.—	300.—
U oktobru nova	287.50	295.—
U novembru nova	287.50	300.—
U decembru nova	300.—	310.—

Godine 1928

Mesec	najniža	najviša
U januaru	297.50	327.50
U februaru	317.—	327.50
U martu	335.—	347.50
U aprilu	340.—	367.50
U maju	350.—	370.—
U junu	347.50	357.50
U julu	345.—	350.—
U julu nova	237.50	242.50
U avgustu nova	237.—	247.50
U septembru nova	232.50	245.—
U oktobru nova	245.—	255.—
U novembru nova	242.50	250.—
U decembru nova	236.—	245.—

Godine 1929

Mesec	najniža	najviša
U januaru	234.—	247.50
U februaru	242.50	250.—
U martu	245.—	255.—
U aprilu	240.—	247.50
U maju	205.—	245.—
U junu	205.—	212.50
U julu	207.50	217.50
U julu nova	202.50	222.50
U avgustu nova	195.—	230.—
U septembru nova	190.—	212.50
U oktobru nova	187.50	207.50
U novembru nova	177.50	205.—
U decembru nova	192.50	212.50

Godine 1930

Mesec	najniža	najviša
U januaru	195.—	222.50
U februaru	207.50	225.—
U martu	190.—	217.—
U aprilu	192.50	210.—
U maju	192.50	210.—
U junu	190.—	217.50
U julu	185.—	200.—
U julu nova	160.—	190.—
U avgustu nova	167.50	187.50
U septembru nova	145.—	168.—
U oktobru nova	140.—	157.50
U novembru nova	127.50	152.50
U decembru nova	130.—	155.—

Godine 1931

Mesec	najniža	najviša
U januaru	140.—	160.—
U februaru	140.—	162.50
U martu	142.50	162.50
U aprilu	142.50	175.—
U maju	160.—	212.50
U junu	162.50	192.50

Za ostale mesece te godine bile su zakonom određene cene.

Čl. 33.

(K čl. 12 st. 3 Uredbe)

Ovaj član odnosi se na sve zemljoradnike bili oni zaštićeni ili ne po Uredbi.

Čl. 34.

(K čl. 16 Uredbe)

Odredbe ovog Pravilnika imaju snagu autentičnog tumačenja Uredbe.

Čl. 35.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu na dan*) obnarodovanja u „Službenim novinama”.

Br. 76527/V

5 novembra 1934 godine

Beograd

*) Ovaj Pravilnik je objavljen u „Službenim novinama”, br. 257—XLXI od 7 novembra 1934 god.